

سال سوم، شماره چهارم، تیرماه ۱۳۹۳

یادنامه



خبرنامه انجمن علمی یادگیری الکترونیکی ایران (یادا)

همکاران این شماره (به ترتیب حروف الفبا): مهندس فاطمه اکبری، دکتر کامبیز بدیع، مهندس مهدی براتی، دکتر فغانه تقی یاره، مهندس محمد صادق رضایی، دکتر مریم طایفه محمودی، مهندس وحید عرفانی فر، مهندس فاطمه عروجی، مهندس سپهر قاسمی، دکتر عدرا کیانی نژاد، مهندس سیده متین ماهری، دکتر فریده مشایخ، مهندس مائده مشرف

سخنران: خانم دکتر مریم طایفه محمودی

مکان: مرکز تحقیقات مخابرات ایران

سخنرانی آتی: سازماندهی هوشمندانه محتوا

زمان: دوشنبه ۱۳۹۳/۴/۲۳ ساعت ۱۴ تا ۱۶

آنچه در این شماره می خوانید:



ستون
صاحب نظران



نشریات رایاد

گزارش سخنرانی



معرفی کتاب



واژه های رایاد



چکیده پایان نامه های
دکتری و کارشناسی ارشد در
حوزه یادگیری الکترونیکی

کلام سردبیر

با سلام و عرض ادب حضور علاقمندان و صاحب نظران حوزه یادگیری و یاددهی الکترونیکی.

ماه مبارک آمد، ای دوستان بشارت
آمد نوید رحمت، ای دل ز خواب برخیز

کز سوی دوست ما را هر دم رسد اشارت
باشد که باقی عمر، جبران شود خسارت

با شماره‌ای دیگر از یادانامه در خدمت شما بزرگواران هستیم. در راستای ارتقاء فعالیت‌های انجمن از منظر علمی و تخصصی، و نیز ارتقاء بینش و دانش مخاطبان در خصوص تحولات و رویدادهای حوزه یادگیری الکترونیکی، هیات تحریریه خبرنامه بر آن شده است تا بدین منظور بخش‌هایی را تا حد ممکن بطور ادواری در این خبرنامه درج نماید. اهم این بخش‌ها عبارتند از: ستون صاحب نظران، رویدادهای مهم در خصوص یادگیری - یاددهی الکترونیکی ارشد / دکتری در این حوزه، سیاست‌گذاری و آینده‌نگری برای موسسه‌های آموزشی مجازی، استانداردهای کارشناسی حوزه آموزش مجازی، تقویم کنفرانس‌ها و همایش‌های مرتبط، چکیده سخنرانی‌های برگزار شده توسط انجمن یادا، معرفی شرکت‌ها و نهادهای مرتبط با یادا و غیره. با توجه به اهمیت این بخش‌ها، از تمامی علاقمندان این حوزه استدعا می‌گردد تا با در اختیار گذاشتن محتوای مناسب، از طریق رایانامه yadanewsletter@gmail.com، ما را در ارتقاء اهداف خبرنامه یاری فرمایند.

در این شماره از یادانامه، در ستون صاحب نظران، دغدغه‌ها و راهکارهای آقای دکتر کامبیز بدیع را در خصوص چگونگی در هم تنیدن پداگوژی و هوش فناوری می‌خوانیم. با نقطه نظرات سرکار خانم دکتر عدرا کیانی‌نژاد در خصوص آموزش از راه دور و چالش جایگاه معلم در تربیت اسلامی آشنا می‌شویم. کتاب جدیدی تحت عنوان "پداگوژی: علم و هنر یاددهی - یادگیری از دوران باستان تا به امروز (نظریه و کاربرد)" که توسط خانم دکتر فریده مشایخ ترجمه شده است، معرفی می‌کنیم. به سیاق گذشته نیز، معادل‌های مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی را برای دو واژه دیگر از واژه‌های رایج علمی مطرح این حوزه در سطح بین‌المللی خواهیم داشت. در ضمن، عناوین و چکیده نیز به یکی دیگر از رویدادهای علمی مطرح این حوزه در سطح بین‌المللی خواهیم داشت. در ضمن، عناوین و چکیده پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و دکتری دانشجویان تحت نظارت سرکار خانم دکتر فتانه تقی‌یاره در حوزه یادگیری الکترونیکی حضورتان ارائه می‌شوند.

امید که در این ماه مبارک، پروردگار متعال ما را با جرعه‌ای از دریای دانش و معرفت خود سیراب سازد.
ما را به دعا کاش نسازند فراموش
رندان سحرخیز که صاحب نفسانند

مریم طایفه محمودی
سردبیر یادانامه



پداگوژی و هوش فناوری: چگونه می توان این دورا در هم تنید؟
(?Pedagogy & Intelligence Technology: How to Interlace Them)

کامییز بدیع

پژوهشکده فناوری اطلاعات پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات

به یقین دریافته و بر این نکته پایبندم که نبود یک ساختار شفاف از پیش تعریف شده برای حوزه های پژوهشی با ماهیت میان رشته ای، منجر به بروز مشکلاتی گردیده که آثار آن را نه تنها در رکود حرکت پژوهشی در این حوزه ها، بلکه در عدم شکل گیری تفاهم میان صاحب نظران رشته های مربوطه و فقر کارآیی در هر دو بعد نظری و کاربردی در این حوزه ها می توان یافت. عدم رشد غنای محتوایی پژوهش های این حوزه، که نمونه آشکار آن حوزه یادگیری و آموزش الکترونیکی است، مصداق بارز این نکته است که اکثر قریب به اتفاق دست اندر کاران پژوهش و توسعه در آن، با مضامین علمی-تخصصی که پرداختن به آن ها می تواند حائز اهمیت باشد، آشنا نیستند. این خود تائیدگر نبود ساختار شفاف است که در فوق به آن اشاره شد. این امر نیز طبیعی است، زیرا که ساختاربخشی به این مضامین می طلبد که ملزومات یک رشته (در قالب گزاره ها و آرگومان های معنادار) در رشته دیگر شرکت فعال داشته باشند.

لیک سوال این جاست که این امور را چگونه می توان محقق کرد؟!

یک سناریو این است که از دست اندرکاران این رشته ها بخواهیم در فرصت های مناسب در محافلی گرد هم آمده و به طور تعاملی از طریق بحث و گفتگو به این مهم پردازند.

لیک خوب می دانیم و به تجربه دریافته ایم که این امر خود نیازمند پیروی از پروتکل هائیکست که این تعامل را جهت دار نموده، ضمن آن که رشته های با ماهیت متفاوت به دشواری تاب نیوشیدن گفته های یکدیگر را دارند. بنابراین، ضمن آن که می پذیریم که این امور در نهایت الزامی است، بر این نکته

نیز تاکید می داریم که می باید در پی سیاقی بود که زمینه اولیه مناسبی را برای آن فراهم آورد. آنچه در این گفتار بدان می پردازیم، گردآوری ملاحظات هر شاخه برای فازها و زیرفازهای مهم حوزه مربوطه (در قالب گزاره ها و آرگومان های ذریبط) به طور جداگانه در گام اول، و تبیین این فازها و زیرفازها در گام بعد با توجه به این ملاحظات می باشد. به طور خاص، در ارتباط با حوزه میان رشته ای یادگیری الکترونیکی، فازها و زیرفازهای مهم آن همراه با ملاحظات سه زیر شاخه «پداگوژی»، «متدلوژی هوش» و «فناوری رایانه» می باید در گام اول تبیین شده و در گام بعد توضیح داده شود که این فازها و زیر فازها با توجه به ملاحظات مربوطه از چه قالب اظهاری، برخوردارند.

به طور مثال، در ارتباط با «ارزیابی سطح دانش / مهارت» دانشجو، که از فازهای مهم یادگیری است، در گام اول می باید به (۱) - گزاره ها همراه با آرگومان های رفتار و نگرش دانشجو که می باید مشمول ارزیابی واقع شوند (ملاحظات پداگوژی)، (۲) چارچوب ها، تکنیک ها و الگوریتم های قابل استفاده در راستای ارزیابی (ملاحظات متدلوژی هوش) و (۳) سکوها، معماری ها، پروتکل ها و ابزار رایانه ای موجود (ملاحظات فناوری رایانه)، توجه داشت. در گام بعد، با توجه به ملاحظات مذکور، می باید به صورت گوناگون به عبارت زیر عنایت داشت:

...در راستای ارزیابی / مهارت یادگیرنده، که ملاحظات خاص یادگیری / یاددهی از نقطه نظر گزاره ها و آرگومان های مربوطه را می طلبد چه چارچوب ها، تکنیک ها و الگوریتم هایی (حاوی چه ویژگی هایی) مقرون به فایده بوده و این چارچوب ها، تکنیک ها و الگوریتم ها بر مبنای چه سکوها، معماری ها و ابزاری تحقق پذیر است؟! شایان ذکر است که ترکیب جایگزین های گوناگون به ازای ملاحظات مربوطه سبب می گردد تا سناریوهای متعددی را بتوان در راستای ارزیابی سطح دانش / مهارت یادگیرندگان برای طیف گسترده ای از یادگیرندگان و به ازای همبافت های مختلف متصور شد. به این ترتیب دیده می شود که تلفیق هستان نگارهای مربوط به سه شاخه "پداگوژی"، "متدلوژی هوش" و "فناوری رایانه"، و البته در کنار آن "فناوری های جنبی" (از نقطه نظر ارگونومی، ...)، می تواند زیربنای مفیدی برای ساختاربخشی به فعالیت های پژوهشی / توسعه ای معنادار در حوزه یادگیری الکترونیکی تلقی گردد. فعالیت های تعیین شده به گونه ای هستند که، همچنان که از محتوای آن برمی آید، در راستای اجراء به دو یا سه خبره نیازمندند: **خبره "متدلوژی هوش"**، **خبره "پداگوژی"** و **خبره "فناوری رایانه"**. بدین منوال، چنانچه بنا باشد که فعالیت تحقیقاتی در قالب پروژه دانشگاهی (کارشناسی ارشد یا دکترا) در یک دپارتمان مهندسی مطرح گردد، حضور همزمان "صاحب نظر پداگوژی" به عنوان مشاور یا راهنمای دوم تر مربوطه در کنار راهنمای اصلی مغتنم است.

چگونه اهداف مستتر در هر فاز مهم در یادگیری-یاددهی را می توان با توجه به پیچیدگی موجود در ارتباط با «انسان»، «محتوا» و «فن» و «زمان» و «هزینه»، حتی المقدور به نحو مطلوب و با حداقل هزینه زمانی و هزینه انرژی مصرفی (چه در بعد منابع انسانی و چه در بعد تجهیزات) پیاده سازی نمود؟!

طبیعی است که ورود به هنگام صاحب نظران سه شاخه «متدلوژی هوش»، «پداگوژی» و «فناوری رایانه» در قالب طرح ملزومات/ ملاحظات مربوطه، زمینه ساز تبیین بجای فعالیت هایی خواهد بود که متعاقباً در مسیر اجراء مشمول نوعی تحقیق در عملیات (OR)، قرار خواهد گرفت. هر چه عمیق تر به ماهیت پویا، پیچیده، آشوبگونه و غیرخطی فرآیند یادگیری-یاددهی بنگریم، به عینه در می یابیم که چنین فرآیند تحقیق در عملیاتی نیز به نوبه خود از پویایی، پیچیدگی، آشوب گونگی و نایقینی ویژه ای برخوردار می شود که جهت تحقق آن به طرز مناسب، مداخله دانش ها و شاخه های دانشی موجود در قلمروی این سه شاخه، در فرآیندهای استنباطی مورد نظر، که بالاتر دید متفاوت با OR کلاسیک است، قویاً اجتناب ناپذیر می باشد. این بدین معناست که طراحان محیط سامانه یادگیری/یاددهی که ترجیحاً از حوزه مهندسی و فناوری می آیند. باید بر این موضوع مشرف باشند که تحقق فازهای عمده در چارچوب این طراحی، بدون در نظر گرفتن **قیود دانشی شاخه «پداگوژی»** که حاصل سال ها تحقیق و تبیع دست اندر کاران این شاخه (با عنایت ویژه به روانشناسی و علوم تربیتی، جامعه شناسی، فلسفه و حکمت، زیبایی شناسی، ...) است، امکان پذیر نمی باشد. به تعبیری به آن می ماند که خواسته باشیم تحقیق در عملیات فوق را بدون در نظر گرفتن قیود برآمده از این شاخه حیاتی، که به حق به حیات انسان نیز به نوعی مربوط می شود، پیاده سازی نماییم.

با توجه به تفصیل فوق، تعامل میان سه شاخه «متدلوژی هوش»، «پداگوژی» و «فناوری رایانه» جهت تحقق فعالیت های تحقیقاتی در حوزه میان رشته ای یادگیری الکترونیکی را می توان در دیگرام زیر خلاصه کرد:



شایان ذکر است که عناصر سازنده همبافت در حوزه یادگیری الکترونیکی تشکیل شده اند از:

- (۱) مولفه های مربوط به انسان افزار در جایگاه یادگیرنده، منظم (آموزشگر)، خط دهنده، ویرایشگر، ارزیاب (سنجش گر)، ...
 - (۲) مولفه های مربوط به محتوا افزار (این که تحقیقات موجود در خصوص محتوا چه بوده و انتظار می رود که ارتقای بینش، دانش و مهارت در مخاطب و نیز تعیین نگاه در معلم و یا خط دهنده در چه سطحی و با تمرکز بر چه ابعاد و جنبه هایی رُخ دهد)
 - (۳) مولفه های مربوط به فن افزار (این که تحقیقات موجود در خصوص محیط یا سامانه انتقال مفاهیم و تعامل میان فضای یاددهی و فضای ذهنی یادگیرنده چگونه است).
- به تعبیری همبافت، هر دوی مضامین هدف و قیود در امر یادگیری-یاددهی، از سه منظر، انسان افزار، محتوا افزار و فن افزار را در بر می گیرد. از دید تحقیق در عملیات، که بایسته طراحی هر محیط و سامانه بر ساخته ایست، رسالت هر فعالیت تحقیقاتی در حوزه (میان رشته ای) یادگیری الکترونیکی عملاً انطباق خواهد یافت بر این موضوع که

به تعبیری

تبیین نکات ضروری در ارتباط با اهداف مرتبط با فازهای عمده در یادگیری-یاددهی	نقش صاحب نظر پداگوژی
تعیین سکوها و منابع سخت افزاری و نرم افزاری ضروری جهت پیاده سازی عملی راه حل های مرتبط با هر هدف	نقش صاحب نظر فناوری رایانه
تبیین چارچوب های رایانشی و برنامه های رایانه ای هوشمند جهت تحقق نظری راه حل های مرتبط با هر هدف	نقش صاحب نظر متدولوژی هوش

آموزش از راه دور و چالش جایگاه معلم در تربیت اسلامی

زمان: چهارشنبه، ۲۵ اسفندماه ۱۳۹۲

خانم دکتر عذرا کیانی نژاد، دکتری تعلیم و تربیت از دانشگاه کوبه ژاپن و مدرس دانشگاه ریتسومیگان آسیا پسفیک هستند. زمینه‌های تحقیقاتی ایشان فلسفه آموزش و پرورش، جامعه‌شناسی آموزش و پرورش، تربیت اخلاقی، برنامه درس پنهان و آموزش عالی است.



با نگاه به نظام آموزش عالی درمی‌یابیم سیستم اداری آموزش و پرورش به حوزه‌های علمیه نیز انتقال یافته ولی عکس آن اتفاق نیفتاده است! در واقع هیچ‌یک از مزیت‌ها و نقاط قوت حوزه‌های علمیه که موجب آموزش و تربیت انسان‌های بزرگ و نخبه شده، وارد آموزش و پرورش نشده است. یک سؤال اساسی که در ذهن ما نقش می‌بندد این است که چرا هنوز این اتفاق نیفتاده است؟ شاید یکی از دلایل آن برداشت‌های شخصی و اعمال سلیقه در تحقیقات مربوط به آموزش و پرورش باشد تا جامع‌نگری.

• ماهیت و کارکردهای آموزش و پرورش

نظام آموزش و پرورش فعلی، نظامی است که درون نهاد سیاسی می‌گنجد، البته در بسیاری از مواقع از نظام آموزش عالی و آموزش و پرورش به عنوان نهادی فرهنگی یاد می‌شود ولی بُعد سیاسی نظام آموزش و پرورش بسیار وسیع، جامع و فراگیرتر است. در صورتی که اغلب این بُعد نادیده گرفته می‌شود و همین موضوع باعث می‌شود بسیاری از سؤالات، بدون پاسخ یا با پاسخ‌های اشتباه مواجه شود.

شناخت ماهیت نظام آموزش و پرورش تا نظام آموزش عالی و طرح آن در سطح جامعه، می‌تواند موجب رفع بسیاری از چالش‌ها و مشکلات موجود در این زمینه شود.

آموزش و پرورش نهادی سیاسی و مؤسسه‌ای زیرمجموعه نهاد دولت است و با نگاه به کارکردهای واقعی آموزش و پرورش در جوامع مختلف می‌توان ماهیت آن را دریافت. به عنوان مثال کشور ژاپن، نظام آموزش و پرورش جدید را برای مدرن‌سازی جامعه خود استفاده کرده که سیستم اجتماعی و سیاسی را اصلاح و به سمت مدرن‌سازی حرکت کند.

گزارش حاضر به معرفی دوازدهمین سخنرانی علمی انجمن یادگیری الکترونیکی ایران (یادا) می‌پردازد. این سخنرانی از سوی خانم دکتر عذرا کیانی نژاد در مرکز مطالعات و همکاری‌های علمی بین‌المللی برگزار شد.

• جایگاه معلم در یادگیری الکترونیکی

یکی از چالش‌های افرادی که در زمینه یادگیری الکترونیکی فعالیت دارند، جایگاه استاد (یاددهنده) در یادگیری الکترونیکی است، به ویژه اینکه در تعلیم و تربیت اسلامی، نقش معلم از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و در بسیاری از روایات نیز این موضوع ذکر شده است. به همین دلیل این چالش در جامعه بسیار پررنگ دیده می‌شود.

در تعلیم و تربیت اسلامی، نقش معلم بیش از آنکه انتقال محتوا و تدریس باشد، تربیت است. تربیت در حین آموزش، عامل بسیار مهمی در نظام آموزش و پرورش به شمار می‌رود که به عنوان ارتباط بین معلم و شاگرد مطرح می‌شود.

هدف تعلیم و تربیت در ایران حیات طیبه است و هدف یاددهندگان تحقق مراحل از حیات طیبه و کمال انسان است. اکثر تحقیقاتی که در زمینه آموزش و پرورش و تعلیم و تربیت صورت گرفته در دوزمینه است:

۱- فلسفه، هنجارها و اهداف بلند (مانند تعالی حیات طیبه)

۲- مشکلات روزمره اداری

این دو زمینه کاملاً متفاوت با هم هستند که یکی در اوج و دیگری سطحی است.

از سوی دیگر نتایج حاصل از تحقیقات در آموزش مدارس و حوزه‌های علمیه نشان می‌دهد که نظام اداری، آزمونی و مدرک‌گرایی موجود در آموزش و پرورش نیز وارد حوزه‌های علمیه شده و عملاً نقشی که حوزه‌های علمیه در تربیت انسان‌های بزرگ داشته، بسیار کم‌رنگ شده است.

مشکل اصلی در نظام آموزش و پرورش، برنامه‌ریزی بدون در نظر گرفتن زیرساختار است. برنامه‌های بلندمدت، زیرساخت‌ها، سازوکارها و فرایندهای خاصی برای تحقق می‌طلبند که باید بر اساس آنها عمل شود.

• آموزش الکترونیکی در آموزش و پرورش

درواقع آموزش الکترونیکی، بازتولید آموزش حضوری و سنتی است. در این سیستم الکترونیکی، کارهایی که در دانشگاه حضوری صورت می‌پذیرد، وارد رایانه شده و یادگیرنده بدون قید زمان و مکان به صورت برخط به یادگیری می‌پردازد. در برخی مواقع در کنار آموزش الکترونیکی چند کلاس حضوری به منظور رفع معضل کمبود ارتباط نیز تشکیل می‌شود.

یادگیری الکترونیکی در ایران، بار مالی خوبی برای دانشگاه‌ها داشته است و از همین جامه‌ترین چالش یادگیری الکترونیکی در ایران شکل می‌گیرد.

در دانشگاه‌های دولتی کشور ژاپن، یادگیری الکترونیکی (به صورت کاملاً برخط) اعتبار و ارزش خاصی ندارد و بیشتر در مؤسسه‌های خصوصی، آن هم در برخی از درس‌ها مانند یادگیری زبان، از آن استفاده می‌شود که در آن نقش خودآموزی بسیار پررنگ‌تر از ارتباط با استاد است. در این کشور، استفاده از فناوری اطلاعات و یادگیری الکترونیکی به کمک آموزش حضوری آمده است، یعنی ورود فناوری اطلاعات به دانشگاه‌های ژاپن به منظور افزایش ظرفیت‌های یادگیری، غنی‌سازی محیط آموزشی برای همان تعداد دانشجویان حضوری است؛ در صورتی که در ایران برای افزایش ظرفیت دانشگاه‌ها به منظور پذیرش دانشجوی بیشتر بوده است.

یکی از ابعاد قابل بررسی در نظام یادگیری الکترونیکی این است که بازتولید آموزش حضوری در آن صورت نپذیرد. یادگیری الکترونیکی باید از ظرفیت منابع الکترونیکی استفاده کند. در یادگیری الکترونیکی نباید به یک کتاب و جزوه درسی اکتفا و بر مبنای آن آزمون گرفته شود. این سطحی‌نگری در نظام یادگیری الکترونیکی قابل اغماض نیست. شاید جنبه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی قابل اصلاح نباشد ولی این سطحی‌نگری قابل اصلاح است که ظرفیت‌های یادگیری الکترونیکی یافت شود و به جای کتاب و جزوه درسی، از منابع الکترونیکی استفاده شود. در برخی دانشگاه‌های مجازی، کارهای تحقیقاتی و از جمله پایان‌نامه به دلیل عدم ارتباط استاد و دانشجو حذف می‌شود، در حالی که دسترسی به منابع برخط می‌تواند موجب گسترش فعالیت‌های تحقیقاتی شود و یادگیری الکترونیکی را بیشتر از آموزش به سوی کارهای تحقیقاتی و ارتقای آموزش فعلی سوق دهد.

جامعه سنتی ژاپن، جامعه‌ای طبقاتی بود: طبقه اول امپراتور، طبقه دوم شوگان‌ها، طبقه سوم سامورایی‌ها و به همین ترتیب تا آخرین طبقه که مربوط به قشر عادی مردم می‌شد. مدرن شدن این جامعه با این طبقات به دور از انتظار بود که با استفاده از تربیت اخلاقی در آموزش، نظام آموزش و پرورش را تغییر دادند. تربیت اخلاقی در کشور ژاپن بیان می‌کرد که امپراتور برترین است و در مقابل او، همه ملت با هم برابرند و این دستور اخلاقی هر روز در مدارس تکرار شد و مدرسه در طی دوره‌ای توانست تغییرات اجتماعی و سیاسی را ایجاد و ژاپن را مدرن کند. آموزش و پرورش، جامعه‌پذیری را ایجاد می‌کند؛ ولی در جامعه فعلی که ۹۰٪ افراد به صورت سنتی زندگی می‌کنند، بخش عمده‌ای از جامعه‌پذیری در خانواده، روابط خانوادگی، همسایگی و دوستی اتفاق می‌افتد و آموزش و پرورش بیشتر متولی پرورش افراد برای شغل‌های مختلف است و این اقتضای جامعه صنعتی است. گرچه در این زمینه نیز ضعف‌های زیادی وجود دارد و عملاً پرورش نیروی متخصص در مشاغل مرتبط با رشته تحصیلی، در برخی رشته‌ها مانند زیست‌فناوری اتفاق نمی‌افتد. هیچ عرضه و تقاضای مشخصی در جامعه وجود ندارد و برآوردی از میزان نیاز به نیروی انسانی در یک رشته خاص در جامعه، در فهرست کارکردهای آموزش و پرورش یافت نمی‌شود. در هیچ تحقیقی انتقاد نشده که آیا کارکردهای معمول آموزش و پرورش در نظام فعلی کشور موجود است یا خیر. برعکس همه تحقیقات به سوی اهداف عالی، فلسفه‌ها و بایدها و نیابدها سوق می‌یابد و از همان فلسفه‌ها و هنجارها به کارهای روزمره انتقاد می‌کنند و این موضوع عدم ارتباط بخش‌های فلسفی و اهداف بلند با روزمره آموزش و پرورش را نشان می‌دهد.

• چالش‌های نظام آموزش و پرورش و راهکارهای رفع آن
باید جایگاه و ماهیت نظام آموزش و پرورش شناخته شود. نظام فعلی آموزش و پرورش کاملاً غربی است. آموزش و پرورش زیرمجموعه نظام سیاسی است و قاعدتاً ضعف‌های نظام سیاسی را نیز دارد. امور تربیتی ایده‌زیبایی دارد و ورود آن به آموزش و پرورش و مدارس موجب تحول نظام موجود می‌شود و مدرسه را به مجموعه فوق برنامه‌ای تبدیل می‌کند که دانش‌آموز از بودن در مدرسه لذت می‌برد. تحقق امور تربیتی در نظام آموزش و پرورش نیاز به زیرساخت دارد؛ زیرساخت‌هایی که امکانات پرورشی، مدرسه‌ای، فضای آزاد، زمان، امکانات اقتصادی و سایر پشتیبانی‌ها را فراهم کند. برای مثال موسیقی بخشی از آموزش و پرورش است و کار گروهی از این طریق تقویت می‌شود. ولی متأسفانه در کشور ایران کمتر به آن پرداخته شده که یکی از اصلی‌ترین دلایل آن فقدان زیرساخت اقتصادی است. این در حالی است که یکی از دغدغه‌های نظام فعلی کشور کمبود امکاناتی همچون میز و صندلی است!

واژه‌ها را یاد

Agent

کار گزار

این واژه انگلیسی از نوع اسم بوده و اشاره به برنامه‌ای رایانه‌ای دارد که اعمال مختلفی را به طور پیوسته و خودمختار به نمایندگی از شخصی حقیقی یا حقوقی انجام می‌دهد. معادل این واژه در زبان فارسی، بنا به تصویب فرهنگستان زبان و ادب فارسی، واژه «کار گزار» است که از نوع واژه‌های برگزیده به شمار می‌رود. این واژه از ترکیب اسم «کار» و ستاک حال «گزار» تشکیل شده است. نمونه‌ای از کاربرد این واژه در مثال زیر آورده شده است:

«معماری مبتنی بر کارگزار یکی از روش‌های تولید و اشتراک محتوا است»

Self-paced learning

یادگیری خود آهنگ

این واژه انگلیسی از نوع اسم بوده و به مفهوم نوعی یادگیری ناهم‌زمان که در آن کاربر بدون معلم و با توجه به توانمندی و دانش قبلی خود جریان آموزش و استفاده از مواد درسی را از طریق ابزارهایی مانند لوح فشرده یا اینترنت تنظیم می‌کند. معادل این واژه در زبان عربی واژه «سرعه التعلّم الذّاتی» است. واژه تصویب شده در فرهنگستان زبان و ادب فارسی برای آن، واژه «یادگیری خود آهنگ» از نوع واژه‌های نوساخته است. ساخت این واژه اسم است که از وصف اسم «یادگیری» توسط صفت «خود آهنگ» تشکیل شده است. نمونه‌ای از کاربرد این واژه در مثال زیر آورده شده است.

«نظام‌های آموزش از راه دور مبتنی بر دیدگاه یادگیری خود آهنگ طراحی می‌شوند.»

معرفی کتاب



پداگوژی: علم و هنر یاددهی-یادگیری از دوران باستان تا به امروز (نظریه و کاربرد)

نویسندگان: کلرمون گوتیه و موریس تاردیف

ترجمه: دکتر فریده مشایخ

انتشارات: سمت

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۲

این کتاب به دقت و با نگاهی روشنگرانه تاریخ تکوین پداگوژی سنتی در دوران باستان تا تولد مدرسه در قرون وسطی، و آموزش انسان‌گرا در عصر "تجدید حیات" را، از یک سو، و پداگوژی نوین در قرن بیستم میلادی تا عصر فناوری اطلاعات و ارتباطات را، از سوی دیگر بازنمایی می‌کند. بدین ترتیب، این کتاب درصدد پاسخ‌گویی به سوالات زیر است: چگونه نظریه‌ها و کاربردهای علم و هنر یاددهی-یادگیری (پداگوژی) در غرب تکوین یافته است؟ تاثیر و پیامدهای نظریه‌های یاددهی-یادگیری و کاربرد آن‌ها بر شکل‌گیری جوانان، بزرگسالان و مدرسان چگونه بوده است؟

این کتاب حاصل کار گروهی از صاحب‌نظران در علوم تربیتی و علوم اجتماعی در دانشگاه‌های کانادا، ایالات متحده آمریکا و اروپا است که با همیاری درباره جریان‌های عمده و افراد تاثیرگذار در تکوین علم و هنر یاددهی-یادگیری در طول تاریخ غرب پژوهش نموده‌اند.

مطالعه این کتاب، کلیدهای لازم را برای تامل، نقد و مطالبه‌چرایی و چگونگی تحقق اهداف یاددهی یادگیری در نظام‌های آموزشی، برنامه‌های درسی و به‌ویژه کیفیت حرفه معلمی، با زبان تخصصی مرجع، به دست می‌دهد.

معرفی نشریات رایاد



نام: رایانه‌ها و رفتار انسانی Computers in Human Behavior

سردبیر: Robert Tennyson

دوره تناوب انتشار: ماهانه

حوزه فعالیت موضوعی: استفاده از رایانه از دیدگاه روان‌شناسی - یکی از موضوعات این مجله تعامل انسان و رایانه و تأثیر آن در شکل‌های مختلف یادگیری از طریق رایانه از جمله یادگیری الکترونیکی از دیدگاه روانشناسی است.

نمایه: Elsevier

ISSN: 0747-5632

نشانی الکترونیکی:

<http://www.journals.elsevier.com/computers-in-human-behavior>

رویدادها آینده

یازدهمین کنفرانس بین‌المللی یادگیری اکتشافی و شناختی در عصر دیجیتال

یازدهمین کنفرانس بین‌المللی یادگیری اکتشافی و شناختی در عصر دیجیتال (11th International Conference on Cog- nition and Exploratory Learning in Digital Age Japanese Soci- ety of Information and Systems in Education) ، ۲۵ اکتبر سال جاری در شهر پورتو کشور پرتغال برگزار می‌گردد. معرفی موضوعات اساسی که فرآیند یادگیری و پشتیبانی فن‌معلمی و همچنین برنامه‌های کاربردی در عصر دیجیتال را در بر می‌گیرد از اهداف این کنفرانس ذکر شده است. پیشرفت‌هایی که در دو حوزه «روان‌شناسی شناختی» و «رایانش» رخ داده است، حوزه آموزش را تحت تأثیر قرار داده است که همگرایی این دو رویکرد می‌تواند به افزایش سرعت این تغییرات در جهت بهبود آموزش بینجامد. محورهای اصلی این کنفرانس عبارتند از:

- شناخت در آموزش (Cognition in education)
- روان‌شناسی آموزشی (Educational psychology)
- فناوری‌های اکتشافی (مانند شبیه‌سازی، واقعیت مجازی و غیره)
- یادگیری بهنگام و یادگیری مبتنی بر نیاز (Just-in-time and Learning-on-Demand)
- مدل‌های فناوری و ذهنی (Technology and mental models)
- دانشگاه مجازی (Virtual University)

مقالات در سه شکل مقالات کامل، مقالات کوتاه و مقالات مروری پذیرش می‌شوند. مقالات برگزیده کنفرانس در مجله Technology, Knowledge and Learning و کتابی از انتشارات Springer به چاپ خواهند رسید. ضمن اینکه مجموعه مقالات کنفرانس در INSPEC و EI Compendex و Thomson ISI و ISTP نمایه خواهد شد. زمانبندی‌های مهم کنفرانس به شرح زیر است:

زمان برگزاری کنفرانس: ۲۷-۲۵ اکتبر ۲۰۱۴

مهلت ارسال مقاله: تا ۷ ژوئیه ۲۰۱۴

آخرین مهلت ثبت نام زود هنگام: ۲۳ ژوئن ۲۰۱۴

وبگاه کنفرانس: <http://www.celda-conf.org>

چکیده پایان‌نامه‌ها دکترا و کارشناسی ارشد در حوزه یادگیری الکترونیکی



دکتر فتانه تقی‌یاره

بدین منظور، در این شماره، پایان‌نامه‌های جاری و خاتمه یافته، تحت نظارت خانم دکتر فتانه تقی‌یاره، عضو هیات علمی دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، دانشگاه تهران حضورتان ارائه می‌گردد.

برای آشنایی بیشتر مخاطبان با موضوع پایان‌نامه‌های حوزه یادگیری الکترونیکی در مقاطع تحصیلات تکمیلی، بر آن شدیم تا در هر شماره، به ارائه چکیده پایان‌نامه‌های تحت نظارت اساتید برجسته این حوزه در دو سال اخیر بپردازیم.

پایان‌نامه‌های خاتمه یافته							
ردیف	نام و نام خانوادگی دانشجو	مقطع تحصیلی	رشته و گرایش	استاد راهنما	استاد مشاور	عنوان پایان نامه	تاریخ دفاع
۱	مالده مشرف	کارشناسی ارشد	مهندسی فناوری اطلاعات	دکتر فتانه تقی‌یاره	مهندس محمود عسراط	ارائه چارچوبی برای یادگیری الکترونیکی به منظور پرورش علاقه‌مندان یادگیرنده	۹۷۱۰/۲۴
۲	مهدی براتی جوزان	کارشناسی ارشد	مهندسی کامپیوتر - نرم افزار	دکتر فتانه تقی‌یاره	دکتر فاطمه تقی‌یاره	ارائه چارچوبی برای محیط‌های یادگیری الکترونیکی و مدل‌سازی یادگیرنده مبتنی بر روانشناسی وجودی	۹۷۴/۱۹
۳	مریم طایفه محمودی	دکترا	مهندسی کامپیوتر - هوش مصنوعی	دکتر فتانه تقی‌یاره	دکتر بابک نجار اعرابی	سازمان‌دهی هوشمندانه محتوای آموزشی بر مبنای بکارگیری بهینه محتواهای از پیش تجربه شده	۹۷۱۰/۲۴
۴	فاطمه اکبری	کارشناسی ارشد	مهندسی فناوری اطلاعات	دکتر فتانه تقی‌یاره		ارائه چارچوب همکارانه مبتنی بر حالت‌های همبستگی با استفاده از هسته‌نگار در محیط یادگیری همه‌جا حاضر	۹۷۱۰/۲۵
۵	سپهر قاسمی	کارشناسی ارشد	مهندسی فناوری اطلاعات	دکتر فتانه تقی‌یاره		ارائه چارچوبی برای ارزیابی کیفی یادگیری گروهی در محیط یادگیری الکترونیکی مبتنی بر روابط درون گروهی	۹۷۱۰/۲۵

۱. چکیده پایان نامه کارشناسی ارشد 'ارتقای سیستم های یادگیری الکترونیکی به منظور پرورش خلاقیت در یادگیرنده

نگارنده: مائده مشرف

۲. چکیده پایان نامه کارشناسی ارشد «ارائه چارچوبی برای محیط های یادگیری الکترونیکی و مدلسازی یادگیرنده مبتنی بر روانشناسی وجودی»

نگارنده: مهدی براتی جوزان

سیستم های یادگیری الکترونیکی شخصی سازی شده با در نظر گرفتن ویژگی ها و ترجیحات کاربران به بهبود یادگیری به آسان ترین شیوه و با صرف کمترین انرژی می پردازند. هدف این پایان نامه توسعه این سیستم ها به منظور پرورش خلاقیت یادگیرندگان است. به این منظور عوامل مؤثر در پیش برد تفکر خلاق شناسایی شده و برخی از آنها که در همبافت یادگیری الکترونیکی قابل اعمال هستند در قالب یک سیستم مدیریت یادگیری پیاده سازی شدند. رویکرد اصلی این پایان نامه هدایت یادگیرندگان در تصریح ساختارهای شناختی خود به وسیله مصور سازی مفاهیم ذهنی شان است. بخش مرکزی سیستم پیاده سازی شده با تحریک تفکر و کنجکاوی یادگیرندگان، ذهن آنها را به تشکیل ارتباط های درون و برون دامنه ای متوجه می کند. پردازش اطلاعات مدل انگیزه و شخصیت یادگیرندگان، به ارسال بازخوردهای مثبت و شخصی سازی شده که در جهت تشویق و راهنمایی آنها هستند منجر می شود. برای حذف فشارهای روانی ناشی از ارزیابی، این سامانه از دو روش ارزیابی خودکار نامحسوس و خود ارزیابی استفاده کرده است. تأثیر مثبت سیستم پیاده سازی شده بر بهبود خلاقیت یادگیرندگان به کمک استفاده از روش طرح تحقیقی با انتساب تصادفی گروه گواه و آزمایش نشان داده شده است. پردازش هایی که بر نقشه های مفهومی رسم شده توسط یادگیرندگان انجام شد نشان می دهند که افراد شهودی نسبت به افراد حسی پتانسیل بیشتری برای تولید ایده های خلاقانه دارند. مقایسه و تحلیل مفاهیم ذهنی یادگیرندگان نشان می دهد که این سیستم تأثیر مثبتی بر افزایش بداعت، انعطاف پذیری و روانی ایده های اعضای گروه آزمایش داشته است. علاوه بر این، با تحریک تفکر یادگیرندگان برای بسط و انسجام پیوندهای متقاطع نقشه مفهومی، باعث بهبود توانمندی برقراری ارتباط های درون و برون دامنه ای نیز شده است. این سیستم نه تنها به بهبود خلاقیت یادگیرندگان منجر می شود، بلکه بر میزان یادگیری آنها نیز تأثیر مثبت داشته است. اگرچه سیستم مدیریت یادگیری معرفی شده برای دانش آموزان مقطع دبستان شخصی سازی شده است، با این حال دامنه استفاده از آن می تواند با اعمال روش و محتواهای متناسب با هر گروه سنی گسترش یابد.

محیط های یادگیری الکترونیکی شخصی سازی شده سعی دارند با توجه به ترجیحات و ویژگی های فردی و اجتماعی یادگیرنده، بهترین شیوه یادگیری را به او ارائه دهند. هدف این پایان نامه ارائه چارچوبی برای سیستم یادگیری الکترونیکی و مدل سازی کاربر با استفاده از نظریه وجودی است. به این منظور مباحثی از نظریه وجودی که مرتبط به یادگیری و بهبود فرآیندهای یادگیری بود، مورد بررسی قرار گرفت. بر اساس نظریه وجودی، غفلت انسان از مؤلفه های وجودی و نگاه ابزاری انسان به محیط پیرامون خود باعث ایجاد انسداد در تفکر می گردد. با توجه به اینکه شیوه بیان یک موضوع می تواند نقش اساسی در ایجاد انسداد یا گشایش فکری یادگیرنده داشته باشد، از همین رو در این پایان نامه سعی شده است تا فرآیند یادگیری با ایجاد تلنگرهایی در مورد مؤلفه های وجودی همراه گردد تا بتواند علاوه بر اینکه انسدادهایی که در یادگیرنده ایجاد شده است را رفع گرداند، بتواند به بهبود یادگیری نیز کمک نماید. بخش مرکزی سیستم پیاده سازی شده، مدیریت ایجاد تلنگرها و ترکیب آنها با منابع آموزشی در محیط یادگیری الکترونیکی است. این مدیریت با پردازش اطلاعات مربوط به یادگیرنده که در مدل کاربری او نگهداری می شود انجام می شود.

ارزیابی سیستم پیاده سازی شده با استفاده از روش تحقیقی با انتساب تصادفی گروه گواه و آزمایش انجام شده است. مقایسه و تحلیل نتایج مربوط به فعالیت های یادگیرنده ها در محیط یادگیری الکترونیکی نشان می دهد که سیستم ارائه شده تأثیر مثبتی بر روی افزایش حضور یادگیرنده ها در محیط یادگیری و افزایش انگیزه برای پیگیری فعالیت های آموزشی دارد. اگرچه تأثیر سیستم پیاده سازی شده بر روی حضور یادگیرنده ها در محیط یادگیری مورد بررسی قرار گرفته است، با این حال دامنه استفاده از آن می تواند با اعمال روش و محتواهای مناسب به سایر عامل های آموزشی نیز گسترش یابد.

۳. چکیده پایان نامه دکتری «سازمان دهی هوشمندانه محتوای آموزشی بر مبنای بکارگیری بهینه محتواهای از پیش تجربه شده»

نگارنده: مریم طایفه محمودی

همچنین، اثربخشی سامانه نرم افزاری پیاده سازی شده، در درس سامانه های چندعامله، طی چهار نیم سال تحصیلی، از طریق آزمون t وابسته برای نمونه های همناشده بررسی و تایید شد. نتایج حاصل از این آزمون، با توجه به افزایش میانگین نمرات فعالیت های درسی، نشان می دهد که استفاده از آن بر وضعیت درسی دانشجویان خصوصاً بر انجام پروژه درسی مربوطه تاثیر مثبت داشته است. افزون بر این، با بررسی دقت عملکرد سامانه در حالت های مختلف، دریافتیم که سامانه مبتنی بر چارچوب پیشنهادی، از قابلیت مناسبی در بازیابی درست محتوای متناسب با درخواست و مدل کاربر برخوردار است. در پایان، دقت مشاهده شده در عملکرد سامانه، نشان می دهد که سیستم ایمنی مصنوعی از توانمندی بالایی در پالایش موردهای بایگانی شده برخوردار است. به عنوان نکته پایانی، شایان توجه است که از چارچوب پیشنهادی می توان به عنوانی جایگزینی مناسب برای سامانه های پیشنهادگر در طیف گسترده ای از مسائل آموزش، پژوهش و برنامه ریزی استفاده نمود.

با گسترش روزافزون انواع محتوا در محیط های مجازی، سازمان دهی محتوا، نقش تعیین کننده ای در انتقال دانش، مشارکت در ساخت دانش جدید و در نتیجه هدایت ذهن کاربران یافته است. این مهم ایجاب می کند که، با تبعیت از انگیزه، هدف و رسالت تعریف شده، زمینه مناسبی برای جذب مفاهیم ضروری، ارتقاء قابلیت های پژوهشی و دستیابی به افق ذهنی مناسب در مخاطب ایجاد گردد. در عین حال، دشواری در پردازش محتوا و هزینه بر بودن فرآیند سازمان دهی آن، کاربست روش های هوشمند را امری اجتناب ناپذیر ساخته است. در این ارتباط، درک نادرست از درخواست کاربر و کلی بودن عناوین و زیرعناوین موجود در متون تخصصی، چالشی است که سامانه های ارائه کننده محتوا باید به طرز جدی به آن پردازند. بهره گیری از روش های هوش مصنوعی، با توجه به قابلیت آن ها در بازنمایی، استنباط و یادگیری، می تواند زمینه مناسبی را جهت تقابل با مشکلات مربوطه فراهم سازد. همین امر، انگیزه اصلی این پایان نامه را تشکیل می دهد. بدین منوال، هدف اصلی از این پایان نامه، سازماندهی محتوای متناسب با درخواست کاربر بر مبنای استفاده مجدد از محتواهایی است که قبلاً مورد استفاده قرار گرفته اند. بدین منظور، چارچوبی مبتنی بر استدلال مورد-پی (Case-Based Reasoning) ارائه شده است که با استفاده از تجارب موفق پیشین، طی چهار مرحله بازنمایی، بازیابی، سازگارسازی و نگهداری موردها، به تقابل با مشکلات فوق الذکر می پردازد. برای هر یک از این مراحل نیز، تمهیداتی در نظر گرفته شده که کاستی های موجود در روش های قبلی را بهبود می بخشد. به عنوان مثال، استفاده از ساختار "قاب (Frame)" در ذخیره سازی و بازنمایی موردها، منجر به یکپارچه سازی ساختار موردها در بایگانی و تسهیل پردازش های بعدی، و بکارگیری "هستان نگار (Ontology)" دانش دامنه و شبکه لغات موجب افزایش دقت تفسیر پرس و جوی کاربر و بازیابی و سازگارسازی محتوای متناسب با مدل و درخواست او شده است. در ضمن، استفاده از سیستم ایمنی مصنوعی، سبب گردیده است که کارآیی سامانه در مرحله نگهداری موردها افزایش یابد. در راستای ارزیابی چارچوب پیشنهادی، گردآوری داده های مرتبط با مدل و سبک یادگیری کاربران، به همراه نمرات هشت فعالیت درسی، بر پایه اندازه گیری مکرر صورت گرفت.

۴. چکیده پایان نامه کارشناسی ارشد «ارائه چارچوب همکارانه مبتنی بر حالت های همبافتی با استفاده از هستان نگار در محیط یادگیری همه جا حاضر»

نگارنده: فاطمه اکبری

یکی از زمینه های اصلی کاربرد سامانه های شخصی سازی شده، یادگیری همه جا حاضر است. شخصی سازی برای کاربردهای تحت وب به دو دلیل اهمیت مضاعف پیدا می کند؛ اول اینکه سامانه های تحت وب نسبت به محیط های سنتی توسط تعداد کاربران بیشتری مورد استفاده قرار می گیرند و شخصی سازی موجب تطبیق سامانه با نیازهای آنان می شود. دوم اینکه چنین سامانه هایی کاربر محور بوده و کاربر به تنهایی با آن ها کار می کند. آگاهی از همبافت یکی از روش های مرسوم برای شخصی سازی سامانه ها است. سامانه های آگاه از همبافت به خاطر درک بهتر موقعیت کاربر قادر هستند به نیازهای او به طور کارا تری پاسخ دهند.

تسهیم دانش و بهبود مستمر یادگیری در سامانه های یادگیری، ابزاری مهم برای کمک به یادگیرندگان در محیط یادگیری همه جا حاضر است.

طراحی سازوکاری موثر و دقیق برای ارزیابی یادگیرنده‌ها با این هدف که بتواند با ویژگی‌ها و محدودیت‌های خاص محیط‌های یادگیری برخط سازگار باشد و ضمن فراهم نمودن امکان نظارت بر مسیر یادگیری افراد، به بهبود کیفیت یادگیری ایشان منجر گردد، از جمله زمینه‌های اصلی پژوهشی در حیطه یادگیری الکترونیکی بوده است. ارزیابی فرآیندهای گروهی یادگیری، به سبب دخالت عوامل دیگری همانند میزان و نحوه مشارکت افراد در گروه، روابط میان اعضا و نقش افراد در گروه و همچنین تنوع اهداف یادگیری، پیچیدگی‌های بیشتری پیدامی‌کند.

هدف این پژوهش با توجه به موارد ذکر شده این است که با استخراج معیارها و شاخص‌های موثر و قابل اندازه‌گیری در یک محیط یادگیری برخط، چارچوبی جامع برای ارزیابی کارایی فرآیندهای یادگیری گروهی تدوین نموده و با توجه به ویژگی‌های فعالیت‌های گروهی و محدودیت‌های ابزار الکترونیکی یادگیری گروهی، امکان نظارت بر وضعیت گروه‌ها و آرایه بازخوردهای مقطعی را ایجاد نماید تا به این ترتیب کارایی کلی گروه‌ها را از لحاظ میزان مشارکت و کیفیت یادگیری بهبود بخشد. در این چارچوب تعاملات درون گروهی به عنوان عاملی موثر در فرآیند یادگیری افراد در گروه، که از آن با عنوان پویای گروهی نام می‌بریم، در نظر گرفته می‌شود و بر پایه آن ابزاری جهت مشارکت یادگیرندگان در فرآیند ارزیابی همکارانه توسعه داده شده است. نتایج حاصل از پیاده‌سازی چارچوب ارائه شده علاوه بر نمایش دقت و سرعت بیشتر ارزیابی فعالیت‌های گروهی یادگیری در این روش در قیاس با روش‌های سنتی موجود، نشان دهنده تاثیر استفاده از این چارچوب در بهبود کیفیت فعالیت‌های یادگیری همکارانه و در نهایت مشارکت موثرتر افراد در کار گروهی می‌باشد. ضمن این که شاخص‌های استخراج شده در این چارچوب قابل به کارگیری در فعالیت‌های همکارانه مشابه در سامانه‌های مدیریت یادگیری الکترونیکی می‌باشند.

در این تحقیق یک سامانه آگاه از همبافت با هدف افزایش رضایت یادگیرندگان از طریق تسهیم دانش، پیاده‌سازی و اجرا شده است. مدل کاربر در چارچوب پیشنهادی ما شامل ویژگی‌های فردی و دانش یادگیرنده، و ابعاد همبافت شامل روابط اجتماعی، سبک یادگیری یادگیرندگان و دامنه موضوعی است. معیارهای نزدیکی زمینه تحقیقاتی، اشتراک در انتشار مقالات پژوهشی و حضور در انجمن‌های مشترک برای تعیین فاصله اجتماعی یادگیرندگان مدنظر قرار گرفته است. علاوه بر این سبک یادگیری افراد با استفاده از مدل گراشا و ریچمن استخراج شده است که برخلاف سایر سبک‌های یادگیری به جای تمرکز بر ویژگی‌های شناختی یادگیرندگان به تعاملات اجتماعی و نقش‌های مختلف یادگیرنده در ارتباط با دیگران توجه می‌کند. همچنین برای تعیین میزان دانش یادگیرندگان از پرسش‌نامه و در طراحی آن از هستان‌نگار استفاده کرده‌ایم. سامانه پیشنهادی ما با دریافت درخواست از یادگیرنده و با در نظر گرفتن همبافت، بهترین منابع ضمنی و صریح موجود را به یادگیرنده معرفی می‌نماید. پس از آن با دریافت بازخورد از کاربر به بهبود یادگیری او کمک می‌کند. ساختار مبتنی بر هستان‌نگار این چارچوب، کاربرد آن در حوزه‌های مختلف را امکان‌پذیر می‌نماید. این سامانه سعی در رفع چالش‌های مدیریت دانش در یادگیری گروهی و سازمانی دارد. نتایج حاصل از ارزیابی سامانه نشان می‌دهد این چارچوب از طریق شخصی‌سازی و تسهیم دانش کارایی یادگیرندگان را بهبود بخشیده و باعث افزایش رضایت آنان شده است.

5. چکیده پایان‌نامه کارشناسی ارشد «ارائه چارچوبی برای ارزیابی کیفی یادگیری گروهی در محیط یادگیری الکترونیکی مبتنی بر روابط درون گروهی»

نگارنده: سپهر قاسمی

همگام با پیشرفت فناوری‌های مبتنی بر وب، از جمله مهم‌ترین مسائلی که سامانه‌های یادگیری برخط با آن درگیر می‌باشند، ارزیابی میزان و نحوه یادگیری افراد می‌باشد.

بان نام‌های جاری

ردیف	نام و نام خانوادگی دانشجو	مقطع تحصیلی	رشته و گرایش	استاد راهنما	استاد مشاور	عنوان پایان‌نامه	تاریخ احتمالی دفاع	آدرس الکترونیکی دانشجو
۱	فاطمه عروجی	دکتری	مهندسی کامپیوتر - نرم افزار	دکتر فتنه تقی‌یاره		طراحی چارچوبی برای یکپارچه‌سازی تطبیق شخصی‌سازی و بافتار آگاهی در محیط‌های یادگیری اجتماعی	پایان ۹۳	f.orooji@gmail.com
۲	وحید عرفانی فر	کارشناسی ارشد	مهندسی فناوری اطلاعات	دکتر فتنه تقی‌یاره		تجهیز محیط‌های یادگیری الکترونیکی به سامانه‌ی ارزشیابی شخصی‌سازی شده به منظور افزایش موفقیت یادگیرنده	پایان شهریور ۹۳	v.erfanifar@ut.ac.ir